

ЛУГАНСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЛУГАНСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВО-ЦИВІЛЬНА АДМІНІСТРАЦІЯ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

голови обласної державної адміністрації –
керівника обласної військово-цивільної адміністрації

09 листопада 2015р.

м. Сєвєродонецьк

№ 540

**Про затвердження Програми
енергозбереження для населення
Луганської області на 2015-2018 роки**

Відповідно до пункту 2 частини третьої статті 4 Закону України «Про військово-цивільні адміністрації», Закону України «Про енергозбереження», Указу Президента України від 05.03.2015 № 123/2015 «Про утворення військово-цивільних адміністрацій», з метою проведення заходів з енергоефективності в житлових будинках шляхом здешевлення кредитних ресурсів за рахунок обласного бюджету для населення регіону:

1. Затвердити Програму енергозбереження для населення Луганської області на 2015-2018 роки (далі – Програма), що додається.

2. Департаменту промисловості та енергозбереження обласної держадміністрації (Ісаченко О.С.) забезпечити координацію робіт щодо здійснення заходів Програми та щопівріччя до 20 числа місяця, наступного за звітним, інформувати голову облдержадміністрації – керівника обласної військово-цивільної адміністрації про стан її виконання.

3. Встановити, що щорічний обсяг фінансування заходів Програми визначається при затвердженні обласного бюджету.

4. Головний розпорядник коштів Програми визначається рішенням про обласний бюджет на відповідний рік. Відповідальним виконавцем Програми визначити Департамент промисловості та енергозбереження облдержадміністрації.

5. Департаменту фінансів обласної держадміністрації (Балковий Ю.І.) передбачити в обласному бюджеті фінансування Програми.

6. Департаменту масових комунікацій обласної держадміністрації (Денищенко Д.В.) в межах компетенції забезпечити популяризацію Програми.

7. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на першого заступника голову облдержадміністрації Пушко-Цибуляк Є.М.

Голова обласної державної
адміністрації – керівник обласної
військово-цивільної адміністрації

Г.Б.ТУКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження голови обласної
держадміністрації – керівника обласної
військово-цивільної адміністрації

09 листопада 2015 р. № 540

ПРОГРАМА

енергозбереження для населення Луганської області

на 2015 – 2018 роки

Севєродонецьк – 2015

ПАСПОРТ
Програми енергозбереження для населення Луганської області
на 2015 – 2018 роки

Підстава для розроблення: пункт 2 частини третьої статті 4 Закону України «Про військово-цивільні адміністрації», Указ Президента України від 05.03.2015 № 123/2015 «Про утворення військово-цивільних адміністрацій», Закон України «Про енергозбереження», Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів щодо ефективного використання енергетичних ресурсів та енергозбереження, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17.10.2011 № 1056

1.	Ініціатор розроблення програми	Департамент промисловості та енергозбереження облдержадміністрації
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади щодо розроблення Програми	пункт 3.2 Меморандуму від 22.05.2015 про партнерство у сфері енергоефективності житлових будинків
3.	Розробник Програми	Департамент промисловості та енергозбереження облдержадміністрації
4.	Відповідальний виконавець Програми	Департамент промисловості та енергозбереження облдержадміністрації
5.	Учасники Програми	Департамент промисловості та енергозбереження облдержадміністрації; фінансово-кредитні установи, об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, органи самоорганізації населення – будинкові комітети та фізичні особи
6.	Терміни реалізації Програми	2015 – 2018 роки
7.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідний для реалізації Програми, всього	3,2 млн грн
	у тому числі:	
	обласного бюджету	3,2 млн грн
	місцевого бюджету	-
	інших джерел	-

I. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Характеризуючи галузь енергетичного забезпечення, необхідно відзначити, що з метою опалення у світі споживається понад 40 % всіх енергоресурсів. Однак, при дотриманні світових пропорцій ефективність енергетичного забезпечення залишається вкрай низькою, а потенціал економії енергії в Україні, зокрема в Луганській області, сягає 70 %. Це стосується населення, закладів бюджетної сфери, комунальної теплоенергетики.

Луганщина характеризується надзвичайно високим рівнем енерговитрат, внаслідок незбалансованої структури енергоспоживання та нераціонального використання енергетичних ресурсів (природний газ, електроенергія, тепло) через застосування застарілих технологій з низьким коефіцієнтом корисної дії та приладів обліку, або їх відсутність.

Найбільш гостро ця проблема пов'язана з опаленням житлових будинків: на сьогодні втрати теплової енергії будинком і потенціал енергозбереження має такий розподіл відповідно:

- зовнішні стіни – 40 % та 70 %;
- вікна, двері – 25 % та 50 %;
- вентиляція – 15 % та 65 %;
- гаряча вода – 10 % та 30 %;
- дах, підлога – 8 % та 50 %;
- трубопроводи, арматура – 2 % та 35 %.

Отже, для компенсації втрат тепла будинком необхідно приділяти увагу теплоізоляції стін, даху, підлоги та збереженню тепла за рахунок енергоефективних вікон, вентиляції, трубопроводів.

Для вирішення порушеної проблеми на державному рівні розроблено Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів щодо ефективного використання енергетичних ресурсів та енергозбереження, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17.10.2011 № 1056 (далі – Порядок).

Як свідчить провідний європейський досвід, залучення коштів для проведення термомодернізації, санації та заходів з енергозбереження житлового фонду потребує відповідального власника житла, сприяння держави на законодавчому рівні, а також залучення до співпраці кредитних установ.

Перевагою нового механізму є відмова від тривалих, складних та непрозорих процедур конкурсного відбору та створення простого механізму – відшкодування частини суми кредиту, залученого населенням або ОСББ на впровадження заходів з енергозбереження, зокрема на придбання енергоефективного обладнання та матеріалів.

Протягом 2015 року кредитування на енергоефективні матеріали та/або обладнання в Луганській області збільшилось на 85 %, що свідчить про існування проблеми.

Разом з тим, Порядок передбачає відшкодування лише частини «тіла» кредиту та не відшкодовує відсоткової ставки за ним, яка на цей час складає 25 % річних.

Таким чином, населення області зацікавлене в кредитуванні енергозберігаючих заходів, але воно залишається недоступним для переважної більшості громадян через низький рівень доходів та високу відсоткову ставку.

II. Визначення мети Програми

Основною метою Програми є зменшення споживання населенням паливно-енергетичних ресурсів через стимулювання впровадження енергозберігаючих заходів та компенсацію фінансового навантаження за рахунок часткового відшкодування частини суми відсотків за кредитами з обласного бюджету.

III. Аналіз факторів впливу на проблему та ресурсів для реалізації Програми (SWOT-аналіз)

SWOT-АНАЛІЗ ПЕРСПЕКТИВ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ В ЛУГАНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Сильні сторони (S)	Слабкі сторони (W)
Наявність кредитно-фінансових інститутів, які сприяють впровадженню енергоефективних заходів	Низький рівень впровадження енергозберігаючих заходів населенням
Наявність виробничого потенціалу в області (виробники котельного обладнання на альтернативному паливі)	Нестабільна соціальна обстановка в регіоні у зв'язку з проведенням антитерористичної операції
Наявність значних місцевих природних, відновлюваних та нетрадиційних джерел енергії (вугілля, вітрова та сонячна енергія, переробка сільгоспвідходів)	
Виробництво нових видів альтернативного палива з високою калорійністю (пелети)	Незначна кількість виробників якісного альтернативного палива
Можливості (O)	Загрози (T)
Залучення коштів державного бюджету на заходи з енергоефективності в наступних бюджетних періодах	Низькі темпи впровадження енергозберігаючих технологій населенням
Фінансування населення за «зеленим тарифом» з метою впровадження альтернативної енергетики	Зростання цін на енергоносії
Подальше залучення заощаджених коштів населення (через проведену термо модернізацію житлових будинків) на заходи з енергозбереження	Впровадження маловитратних та неефективних заходів з енергоефективності населенням

IV. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування; строки та етапи виконання Програми

До економії витрат ресурсів і зниження тепловтрат, у першу чергу, слід віднести енергозбереження населенням в системах тепlopостачання, опалення, вентиляції і кондиціонування повітря та термоізоляції. Вирішення цього завдання пов'язане із здійсненням комплексу інженерно-технічних заходів, зокрема збільшенням термічного опору огорожувальних конструкцій будинків, та може відбуватися за декількома альтернативними варіантами:

- за рахунок власних коштів;
- шляхом отримання кредитів у комерційних банках на загальних підставах;
- згідно з Порядком шляхом отримання кредитів в уповноважених банках і відшкодуванням частини суми кредиту, а також за Програмою – часткове відшкодування з обласного бюджету суми відсотків за ним.

Перший варіант. Через високі капіталовкладення, яких потребують заходи з енергоефективності (заміна або переобладнання систем опалення, вікон, утеплення будинку теплоізоляційними матеріалами, встановлення приладів обліку), неможливо здійснити їх комплексно, що збільшує тривалість цього процесу.

Перший варіант потребує високого рівня доходів та особистих накопичень громадян, які мають бажання впроваджувати заходи з енергоефективності та енергозбереження.

Отже, враховуючи постійну тенденцію до зростання цін на енергоносії (природний газ, електроенергію, вугілля) і той факт, що рівень доходів громадян на сьогодні не збільшується, перший варіант на цей час не є оптимальним.

Другий варіант дозволяє впроваджувати заходи з енергоефективності та енергозбереження, скориставшись кредитами комерційних банків на загальних підставах. Однак, їх обов'язковими умовами є:

- відсоткова ставка у національній валюті у середньому становить близько 30 відсотків річних від суми зобов'язань за кредитом;
- право на підвищення відсоткової ставки протягом строку дії кредитного договору;
- комісійні збори за надані послуги при оформленні кредитних договорів та за їх супроводження протягом строку дії договору.

Як наслідок, це достатньо високий рівень вимог комерційних банків до платоспроможності позичальника.

Таким чином, рівень доходів громадян не дозволяє переважній більшості скористатися такими кредитами.

Третій варіант передбачає відшкодування позичальнику частини суми кредиту, залученого на енергоефективні заходи, відповідно до Порядку, та частини суми від відсоткової ставки за рахунок обласного бюджету, а саме:

- відповідно до підпункту 4 пункту третього Порядку – частини суми кредиту у розмірі 20 %, залученого на придбання котлів з використанням будь-

яких видів палива та енергії (за винятком природного газу та електроенергії (крім електричного теплоакumuляційного обігріву та гарячого водопостачання) та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них;

- відповідно до підпункту 4¹ пункту третього Порядку – частини суми кредиту у розмірі 30 %, залученого на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів;

- відповідно до підпункту 3 пункту третього Порядку – частини суми кредиту у розмірі 40 % для об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельних кооперативів, залученого на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів;

- частини суми відсоткової ставки у розмірі 15 % з обласного бюджету.

Слід зазначити, що комісійних зборів з позичальників за супроводження кредитного договору немає.

Таким чином, третій варіант є найбільш прийнятним для громадян, які не мають високого рівня доходів.

Фінансування Програми буде здійснюватися з урахуванням фактичних можливостей обласного бюджету у кожному бюджетному році (протягом дії Програми).

Програму передбачено здійснити протягом 2015-2018 років.

V. Перелік завдань і заходів Програми та результативні показники

Основним завданням Програми є розв'язання проблеми економії енергоносіїв за рахунок впровадження населенням заходів з енергомодернізації житлових будинків шляхом часткового відшкодування з обласного бюджету суми відсоткової ставки за кредитами, отриманими відповідно до Порядку.

Основними заходами програми є:

1. Укладання договору про співробітництво між уповноваженими банками відповідно до пункту п'ятого Порядку (публічними акціонерними товариствами «Державний ощадний банк України», «Державний експортно-імпортерний банк України», публічним акціонерним товариством акціонерний банк «Укргазбанк») та відповідальним виконавцем Програми.

2. Відшкодування з обласного бюджету частини суми відсоткової ставки за пільговими кредитами, які отримало населення. (Таблиця 1, реєстр позичальників, який надається уповноваженим банком, і є невід'ємною частиною договору про співробітництво).

3. Проведення семінарів-презентацій з енергоефективності та енергозбереження на рівні місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування.

Результативні показники виконання Програми викладені у додатку 1.

Відшкодування з обласного бюджету частини суми відсоткової ставки за пільговими кредитами, які отримало населення на впровадження енергоефективного обладнання та/або матеріалів

Для членів об'єднань співвласників багатоквартирних будинків
Обладнання та матеріали для облаштування індивідуальних теплових пунктів
Регулятори теплового потоку за погодними умовами та відповідне додаткове обладнання і матеріали до них
Вузли обліку води (гарячої, холодної) та теплової енергії, зокрема засоби вимірювальної техніки (прилади обліку, лічильники) та відповідне додаткове обладнання і матеріали до них
Багатозонний (багатотарифний) прилад обліку електричної енергії (лічильник активної електричної енергії) та відповідне додаткове обладнання і матеріали до нього
Світлопрозорі конструкції з енергозберігаючим склом, у тому числі вікна та балконні двері (крім однокамерних) для місць загального користування (під'їздів, підвалів, технічних приміщень, горищ тощо,) та відповідне додаткове обладнання і матеріали до них
Обладнання і матеріали для проведення робіт з теплоізоляції (термомодернізації) зовнішніх стін, підвальних приміщень, горищ, покрівель та фундаментів
Обладнання і матеріали для проведення робіт з термомодернізації внутрішньобудинкових систем опалення, постачання гарячої води
Матеріали та обладнання для модернізації систем освітлення місць загального користування (у тому числі заміни електропроводки, ламп та патронів до них, встановлення автоматичних вимикачів)
Теплонасосна система опалення та/або гарячого водопостачання та відповідне додаткове обладнання і матеріали до неї
Система сонячного теплопостачання та/або гарячого водопостачання та відповідне додаткове обладнання і матеріали до неї
Двері для місць загального користування (у тому числі під'їздів, підвалів, технічних приміщень, горищ) та відповідне додаткове обладнання і матеріали до них
Для одно- та двоквартирних житлових будинків
Радіатори опалення, регулятори температури повітря (у тому числі автоматичні) та відповідне додаткове обладнання і матеріали до них
Вікна та балконні двері з енергозберігаючим склом (крім однокамерних) та відповідне додаткове обладнання і матеріали до них
Рекуператори тепла вентиляційного повітря та відповідне додаткове обладнання і матеріали до них
Вузли обліку води (гарячої, холодної), зокрема засоби вимірювальної техніки (прилади обліку, лічильники), та відповідне додаткове обладнання і матеріали до них

Багатозонний (багатотарифний) прилад обліку електричної енергії (лічильник активної електричної енергії) та відповідне додаткове обладнання і матеріали до нього
Обладнання і матеріали для проведення робіт з теплоізоляції (термомодернізації) зовнішніх стін, підвальних приміщень, горищ, покрівель та фундаментів
Теплонасосна система опалення та/або гарячого водопостачання та відповідне додаткове обладнання і матеріали до неї
Система сонячного теплопостачання та/або гарячого водопостачання та відповідне додаткове обладнання і матеріали до неї
Для квартир у багатоквартирних житлових будинках
Радіатори опалення, регулятори температури повітря (у тому числі автоматичні) та відповідне додаткове обладнання і матеріали до них
Вікна та балконні двері з енергозберігаючим склом (крім однокамерних) та відповідне додаткове обладнання і матеріали до них
Вузли обліку води (гарячої, холодної) та теплової енергії, зокрема засоби вимірювальної техніки (прилади обліку, лічильники), та відповідне додаткове обладнання і матеріали до них
Багатозонний (багатотарифний) прилад обліку електричної енергії (лічильник активної електричної енергії) та відповідне додаткове обладнання і матеріали до нього

VI. Напрями діяльності та заходи Програми

У рамках реалізації Програми задіяний ефективний механізм стимулювання впровадження енергозберігаючих заходів, суть якого полягає у тому, що обласний бюджет відшкодовує позичальникам частину суми відсоткової ставки в розмірі 15 % за кредитами, отриманими населенням для цього в державних банках.

Напрями діяльності та заходи викладені в додатку 2.

VII. Ресурсне забезпечення

Фінансування Програми за рахунок коштів обласного бюджету буде здійснюватися з урахуванням фактичних можливостей у кожному бюджетному році (протягом дії Програми).

Загальний обсяг фінансових ресурсів, який буде спрямовано на реалізацію Програми, визначається при складанні та затвердженні обласного бюджету на відповідний рік, виходячи із прогнозних обсягів фінансування, передбачених Програмою, з урахуванням суми відшкодування відсотків за попередні роки (за поданням головного розпорядника коштів за узгодженням з кредитно-фінансовою установою) та виходячи із реальних можливостей обласного бюджету.

Обсяг ресурсів, які планується залучити на виконання Програми з обласного бюджету складає 3,2 млн грн.

Детальний розрахунок коштів, необхідних для реалізації Програми, викладений у додатку 3.

VIII. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Контроль, координацію робіт щодо виконання Програми здійснює Департамент промисловості та енергозбереження облдержадміністрації, який щопівріччя до 20 числа місяця, наступного за звітним, про результати інформує голову облдержадміністрації – керівника обласної військово-цивільної адміністрації.

IX. Розрахунок очікуваних результатів

Реалізація заходів Програми дозволить створити комплексний фінансово-економічний механізм стимулювання впровадження населенням енергозберігаючих заходів за рахунок поєднання власних коштів, державного та обласного бюджетів.

Кінцевим результатом Програми передбачається скорочення споживання природного газу населенням до 40 %, електроенергії – до 10 %, теплової енергії – до 30 %.

Керівник апарату

Р.А.ХОЛОДЕНКО

Результативні показники виконання Програми енергозбереження для населення
Луганської області на 2015-2018 роки

№ з/п	Назва показника	Одиниці виміру	Вихідні дані на початок дії Програми	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	Всього за період дії Програми (або до кінця дії)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Сплата відсотків за надані фінансово-банківськими установами позики населенню на енергозберігаючі заходи	млн грн	-	0,2	1	1	1	3,2
2.	Кількість позичальників (наростаючим підсумком)	осіб	-	0,01	0,03	0,04	0,05	0,05
3.	Фактичне споживання населенням природного газу на опалення	млн м ³	315,0	283,5	252,0	220,5	189,0	126,0

Напрями діяльності і заходи Програми
енергозбереження для населення Луганської області на 2015-2018 роки

№ з/п	Перелік заходів Програми	Термін виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовані обсяги фінансування, (вартість), млн грн	Очікуваний результат
1	2	3	4	5	6	7
1. Компенсація частини суми відсоткової ставки (15%) за кредитами на заходи з енергозбереження та придбання котлів на альтернативному виді палива для населення та ОСББ						
1.1.	Укладання договору про співробітництво між уповноваженими банками (АТ «Ощадбанк», АБ «Укргазбанк», АТ «Укркрембанк») та відповідальним виконавцем Програми	2015 рік	Департамент промисловості та енергозбереження облдержадміністрації	не потребує фінансування	—	створення фінансово-економічного механізму стимулювання впровадження населенням енергозберігаючих заходів
1.2.	Відшкодування частини суми відсотків з обласного бюджету (Таблиця 1)	2015-2018 роки	Департамент промисловості та енергозбереження облдержадміністрації	обласний бюджет	3,2	скорочення споживання населенням природного газу до 40 %, електроенергії – до 10 %, теплової енергії – до 30%
2. Популяризація програми серед населення						
2.1.	проведення семінарів-презентацій з енергоефективності та енергозбереження на рівні місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування	2015-2018 роки	Департамент промисловості та енергозбереження облдержадміністрації	не потребує фінансування	—	популяризація програми серед населення та підвищення його рівня поінформованості з енергоефективності

**Ресурсне забезпечення Програми
енергозбереження для населення Луганської області на 2015-2018 роки**

Найменування заходу	Обсяги фінансових ресурсів (млн грн)				
	Всього	2015	2016	2017	2018
Відшкодування частини суми відсотків з обласного бюджету (Таблиця 1)					
Всього,	3,2	0,2	1,0	1,0	1,0
у тому числі кошти державного бюджету					
обласного бюджету	3,2	0,2	1,0	1,0	1,0
міських та районних бюджетів					
інших джерел					
Загальний обсяг ресурсів, у тому числі:					
державний бюджет					
обласний бюджет	3,2	0,2	1,0	1,0	1,0
міських та районних бюджетів					
інших джерел					